

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.003.05.2021

**Pan
Przemysław Daca
Prezes
Państwowego Gospodarstwa Wodnego
Wody Polskie**

Państwowe Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie
ul. Grzybowska 80/82
00-844 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/098 – „Badanie sprawozdań finansowych projektów ochrony przeciwpowodziowej
w dorzeczach Odry i Wisły”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie, ul. Tama Pomorzańska 13A, 70-030 Szczecin ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Przemysław Daca, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ² .
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania w zakresie finansowania zadań Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły. 2. Prawidłowość wydatkowania środków Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ujęcia w ewidencji księgowej.
Okres objęty kontrolą	Rok 2020, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Cezary Mazik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/54/2021 z dnia 18 marca 2021 r.

(akta kontroli str. 1-3)

---

¹ Dalej: RZGW w Szczecinie.

² Od dnia 17 stycznia 2018 r. Natomiast Dyrektorem RZGW w Szczecinie od dnia 14 maja 2019 r. jest Pan Marek Duklanowski.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W badanym okresie, RZGW w Szczecinie prawidłowo realizował zadania związane z bieżącym zabezpieczeniem finansowania wydatków na Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły⁵, polegające na zapotrzebowaniu i uruchamianiu środków finansowych w sposób pozwalający na terminowe regulowanie zobowiązań.

Poddane kontroli wydatki zostały poniesione w terminach ich płatności oraz, co do zasady, na zadania związane z celami i zasadami realizacji Projektu OPDOW. Wszystkie poddane badaniu wydatki zostały ujęte w księgach rachunkowych oraz w sprawozdaniach finansowych tego Projektu.

Stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość dotyczyła zawyżenia płatności na kwotę 1 161,29 PLN, która ze względu na swoją wartość, stanowiącą 0,005% ogółu wydatków RZGW w Szczecinie poniesionych w 2020 r. na realizację zadań Projektu OPDOW, nie miała istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

Poddane kontroli trzy zamówienia publiczne, zostały przeprowadzone zgodnie z procedurami Banku Światowego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania w zakresie finansowania zadań Projektu OPDOW

W ramach Projektu OPDOW, RZGW w Szczecinie odpowiadał za realizację zadań komponentu 1: „Ochrona przed powodzią Odry Dolnej i Środkowej”⁷, tj. odpowiednio zadań inwestycyjnych zaplanowanych w podkomponentach: 1A – „Ochrona przed powodzią obszarów na terenie województwa zachodniopomorskiego”⁸ oraz 1B – „Ochrona środkowej i dolnej Odry”⁹.

Podkomponent 1A obejmował następujące zadania inwestycyjne:

- 1A.1 – „Chlewice-Porzecze. Wał cofkowy rzeki Odry przy rzece Myśli. Modernizacja polderu Marwickiego Etap I i II”¹⁰;
- 1A.2 – „Ochrona przeciwpowodziowa Gryfina, Ognicy i wsi Piasek nad rzeką Odra. Modernizacja polderu Marwickiego – Etap III – stacja pomp Krajnik”¹¹;
- 1A.4 – „Realizacja robót polegających na dokończeniu wałów przeciwpowodziowych Chlewice, Marwice-Krajnik, Mniszki-Gryfino”¹².

Podkomponent 1B obejmował natomiast następujące zadania:

- 1B.2 – „Prace modernizacyjne na Odrze granicznej. Etap I – Prace modernizacyjne na Odrze granicznej w celu zapewnienia zimowego lodolamania”¹³;

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Projekt OPDOW.

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Dalej: komponent 1.

⁸ Dalej: podkomponent 1A.

⁹ Dalej: podkomponent 1B.

¹⁰ Dalej: zadanie 1A.1 lub kontrakt 1A.1.

¹¹ Dalej: zadanie 1A.2 lub kontrakt 1A.2.

¹² Dalej: zadanie 1A.4 lub kontrakt 1A.4.

¹³ Dalej: zadanie 1B.2 lub kontrakt 1B.2.

- 1B.3/1 – „Etap I – Budowa bazy postojowo-cumowniczej dla lodolamaczy”¹⁴;
- 1B.3/2 – „Etap II – Budowa infrastruktury postojowo-cumowniczej na Odrze Dolnej i granicznej oraz nowe oznakowanie szlaku żeglugowego”¹⁵;
- 1B.4/1 – „Poprawa przepływu wód powodziowych w okresie zimowym z Jeziora Dąbie”¹⁶;
- 1B.4/2 – „Bagrowanie przekopu Klucz-Ustowo”¹⁷;
- 1B.5/1 – „Przebudowa mostów w celu zapewnienia minimalnego prześwitu - Most kolejowy w km 733,7 rzeki Regalicy w Szczecinie”¹⁸;
- 1B.5/2 – „Przebudowa mostów w celu zapewnienia minimalnego prześwitu - Most drogowy w km 2,45 rzeki Warty w Kostrzynie nad Odrą”¹⁹;
- 1B.5/3 – „Przebudowa mostu kolejowego w celu zapewnienia minimalnego prześwitu (Most kolejowy w km 615,1 rzeki Odry w Kostrzynie nad Odrą)”²⁰.

Według stanu na dzień 31 marca 2021 r., na realizację ww. zadań inwestycyjnych zawarto następujące kontrakty:

- 1A.1 – „Chlewice-Porzecze. Wał cofkowy rzeki Odry przy rzece Myśli i Modernizacja polderu Marwickiego Etap I i II”²¹, w dniu 15 maja 2017 r. na kwotę 9 776 109,74 PLN. W dniu 17 września 2019 r. RZGW w Szczecinie odstąpił od umowy z uwagi na problemy wykonawcy. Ostatecznie postanowieniem z dnia 9 marca 2020 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XII Wydział Gospodarczy, ogłosił upadłość tego wykonawcy;
- 1A.4 – „Realizacja robót polegających na dokończeniu wałów przeciwpowodziowych Chlewice, Marwice-Krajnik, Mniszki-Gryfino”, w dniu 20 sierpnia 2020 r. na kwotę 19 191 848,83 PLN. Zaawansowanie finansowe i rzeczowe zadania, według stanu na dzień 31 marca 2021 r.²², wyniosło odpowiednio: 3,90% i 4,01%²³;
- 1B.4/2 – „Bagrowanie Przekopu Klucz-Ustowo”, w dniu 16 lipca 2020 r. na kwotę 6 970 181,22 PLN. Zaawansowanie finansowe i rzeczowe zadania, według stanu na dzień 31 marca 2021 r.²⁴, wyniosło odpowiednio: 17,61% i 70,94%²⁵.

Natomiast w ramach komponentu 5A – „Zarządzanie Projektem i opracowanie dalszych studiów”²⁶, na realizację zadań 5.3 i 5.4²⁷ – „Nadzór projektowo-konstrukcyjny. Zarządzanie Projektem, pomoc techniczna oraz wsparcie jednostek wdrażania projektu w zakresie wdrażania Projektu ochrony przeciwpowodziowej

¹⁴ Dalej: zadanie 1B.3/1 lub kontrakt 1B.3/1.

¹⁵ Dalej: zadanie 1B.3/2 lub kontrakt 1B.3/2.

¹⁶ Dalej: zadanie 1B.4/1 lub kontrakt 1B.4/1.

¹⁷ Dalej: zadanie 1B.4/2 lub kontrakt 1B.4/2.

¹⁸ Dalej: zadanie 1B.5/1 lub kontrakt 1B.5/1.

¹⁹ Dalej: zadanie 1B.5/2 lub kontrakt 1B.5/2.

²⁰ Dalej: zadanie 1B.5/3 lub kontrakt 1B.5/3.

²¹ Kontrakt zawarty pierwotnie przez Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie (dalej: ZZMIUW). Z dniem 2 stycznia 2018 r. RZGW w Szczecinie wstąpił w prawa i obowiązki z niego wynikające na podstawie art. 534 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U z 2021 r., poz. 624), dalej: *Prawo wodne*.

²² Według Mapy Drogowej - dokumentu sprawozdawczego Projektu OPDOW dotyczącego monitorowania postępów rzeczowych i finansowych realizowanych zadań.

²³ Wykonawca ze względu na dostęp do pola odkładu urobku nie rozpoczął jeszcze robót czerpalno-refundacyjnych, zgodnie z harmonogramem i warunkami stosownej decyzji, mają się one rozpocząć w sierpniu 2021 r.

²⁴ Według Mapy Drogowej.

²⁵ Różnica pomiędzy wykonaniem rzeczowym a finansowym wynika z procesu odbioru robót budowlanych i rozliczana wynagrodzenia za ich wykonanie.

²⁶ Dalej: komponent 5A.

²⁷ Dalej: zadanie 5.4.

dorzecza Odry i Wisły”, w dniach 16 marca 2017 r.²⁸ oraz 10 listopada 2016 r. zawarto kontrakty z Konsultantem Wsparcia Technicznego²⁹ na łączną kwotę 69 902 730,24 PLN.

Ponadto RZGW w Szczecinie w dniu 20 stycznia 2020 r. zawarł kontrakt 1A.6 – „Ochrona placu budowy”³⁰ na kwotę 95 940,00 PLN, którego realizacja została zakończona w dniu 31 sierpnia 2020 r.

(akta kontroli str. 8-9,14, 28-29, 38-48, 60-63)

1.1 Plan wydatków oraz zaawansowanie finansowe zadań Projektu OPDOW

Opis stanu
faktycznego

Według stanu na dzień 31 stycznia 2021 r.³¹ koszty realizacji zadań przypisanych w ramach Projektu OPDOW do realizacji przez RZGW w Szczecinie, planowane były na kwotę 245 904 000,00 EUR, co stanowiło równowartość 1 022 960 640,00 PLN³².

Do dnia 31 grudnia 2020 r. RZGW w Szczecinie na realizację tych zadań wydatkował 52 248 926,30 PLN, tj. 5,11% środków przewidzianych do wykorzystania.

W 2020 r. koszty realizacji zadań w ramach Projektu OPDOW zamknęły się kwotą 21 473 036,36 PLN, z czego wydatkowano odpowiednio:

- na podkomponent 1A: 3 289 253,56 PLN;
- na podkomponent 1B: 1 714 157,17 PLN;
- na komponent 5A: 16 469 625,63 PLN.

(akta kontroli str. 28-29, 72)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. roszczenia dotyczące realizacji zadań inwestycyjnych Projektu OPDOW wynosiły 1 927 149,18 PLN, z czego 1 449 029,00 PLN stanowiły roszczenia RZGW w Szczecinie³³, a 478 120,18 PLN podwykonawców³⁴.

(akta kontroli str. 21-23, 26-27)

²⁸ Kontrakt został zawarty pierwotnie przez ZZMiUW. Z dniem 2 stycznia 2018 r. RZGW w Szczecinie wstąpił w prawa i obowiązki z niego wynikające na podstawie art. 534 ust. 1 pkt 3 *Prawa wodnego*.

²⁹ Dalej: KWT.

³⁰ Dalej: zadanie 1A.6 lub kontrakt 1A.6.

³¹ Zgodnie z Planem zamówień Projektu OPDOW.

³² Według kursu EUR=4,16 PLN, przyjętego do przeliczeń w Projekcie OPDOW.

³³ W ramach kontraktu 1A.1 - roszczenia zgłoszono z tytułu: odwozu i utylizacji płyt YOMB pochodzących z rozbiórki drogi wałowej w Marwicach, na kwotę 170 294,14 PLN; naprawy zieleni i umocnień wałów w Chlewicach, na kwotę 537 617,01 PLN; usunięcia wycieku substancji ropopochodnych na wale w Mniszkach, na kwotę 2 366,14 PLN; wywozu i utylizacji płyt pochodzących z rozbiórki tymczasowych przejazdów wałowych w Chlewicach, na kwotę 54 682,88 PLN; ponownego nasadzenia nieprzyjętego drzewostanu w Chlewicach, na kwotę 18 244,54 PLN; demontażu tymczasowego oznakowania pionowego przejazdów wałowych nr o_2, o_3, o_4, o_5 w miejscowości Chlewice, w celu przygotowania ich do usunięcia z terenu budowy, na kwotę 1 404,12 PLN; dodatkowych kosztów funkcjonowania zamawiającego związanych ze zwiększonym zaangażowaniem w realizację robót – szacunkowa wartość 76 160,00 PLN; dodatkowych kosztów ponoszonych na wynagrodzenie doradców, konsultantów, inżyniera kontraktu – szacunkowa wartość 14 200,00 PLN; kosztów robót koniecznych dla zabezpieczenia robót w toku – ochrona placu budowy przez wykonawcę w ramach kontraktu 1A.6 – wartość usług – 95 940,00 PLN; wierzytelności na kwotę brutto 478 120,18 PLN – wierzytelność pieniężna z tytułu roszczenia o zwrot wszelkich kosztów w związku z koniecznością bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcom i usługodawcom wykonawcy, w ramach solidarnej odpowiedzialności zamawiającego zgodnie z art. 647¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny* - Dz. U z 2020 r. poz. 1740, ze zm. (dalej: k.c.), która powstanie po zrealizowaniu zapłaty podwykonawcom.

³⁴ Podwykonawcy realizujący zadanie A1.1 – roszczenia z tytułu solidarnej odpowiedzialności inwestora wynikającej z art. 647¹ k.c.; z czego: roszczenia uznane za zasadne przez RZGW w Szczecinie (pięć podmiotów na kwotę 161 131,97 PLN); roszczenia uznane za niezasadne przez RZGW w Szczecinie (trzy podmioty na kwotę 27 163,80 PLN); roszczenia uznane za zasadne przez RZGW w Szczecinie, z zastrzeżeniami formalnymi (trzy podmioty na kwotę 54 086,50 PLN) oraz roszczenia uznane przez RZGW w Szczecinie za wątpliwe lub sporne (osiem podmiotów na kwotę 235 737,91 PLN).

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2 Finansowanie Projektu OPDOW, zapotrzebowanie na środki i ich uruchamianie

Opis stanu
faktycznego

W 2020 r. RZGW w Szczecinie na realizację zadań Projektu OPDOW poniósł wydatki w wysokości 21 473 036,36 PLN. Ostatecznie wydatki te zostały sfinansowane w całości ze środków umowy pożyczki z dnia 23 czerwca 2020 r.³⁵.

Na podstawie pięciu wniosków złożonych do PGW WP Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej - Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły we Wrocławiu³⁶, na finansowanie zadań Projektu OPDOW w 2020 r., RZGW w Szczecinie otrzymał łącznie 28 105 429,73 PLN.

Czas oczekiwania na uruchomienie tych środków, liczony od daty wysłania wniosku do daty otrzymania środków na rachunek RZGW w Szczecinie, wynosił od 49 do 129 dni³⁷.

Niewykorzystania kwota w wysokości 6 632 393,37 PLN została zwrócona na rachunek PGW WP Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej³⁸.

Jako główne przyczyny niewydatkowania wnioskowanych środków należy wskazać m.in.:

- niepobranie przez wykonawcę kontraktu 1B.4/2 należnej mu zaliczki;
- niedokonanie rozliczenia z wykonawcą zadania 1A.1 z uwagi na zajęcia komornicze oraz prowadzone postępowanie upadłościowe;
- opóźnienia w rozstrzyganiu postępowań o zamówienia publiczne na realizację zadań Projektu OPDOW (zadania: 1A.4 i 1B.2);
- opóźnienia w wydawaniu decyzji administracyjnych, które wpływają na proces wykupu nieruchomości (zadania: 1A.2; 1B.5/2; 1B.5/2).

(akta kontroli str. 10, 25, 30-37, 70)

NIK zwraca uwagę, że w I półroczu 2020 r. na realizację zadań Projektu OPDOW, RZGW w Szczecinie zaangażował środki własne w łącznej kwocie 1 514 536,67 PLN, pomimo że środki z Banku Światowego i BRRE na finansowanie tego Projektu były zabezpieczone i dostępne od początku roku. Przyczyną tego stanu było zawarcie stosownej umowy pożyczki dopiero w dniu 23 czerwca 2020 r., co wynikało z kilkumiesięcznego okresu prowadzenia negocjacji w zakresie treści tej umowy pomiędzy jej stronami. Ostatecznie środki własne PGW WP zostały zrefundowane środkami z umowy pożyczki z dnia 23 czerwca 2020 r., po upływie od czterech do 111 dni. W zaistniałej sytuacji, RZGW w Szczecinie zmuszony był zaangażować przejściowo środki własne, aby przeciwdziałać naliczeniom przez kontrahentów odsetek za nieterminowe płatności zobowiązań.

(akta kontroli str. 10, 25, 30-37, 70)

³⁵ Zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2020 (Dz. U. poz. 278), w związku z art. 8 pkt 2 lit. f ustawy budżetowej na rok 2020 z dnia 14 lutego 2020 r. (Dz. U. poz. 571, ze zm.), realizacja zadań Projektu OPDOW finansowana była ze środków pochodzących z Banku Światowego i BRRE na podstawie umowy pożyczki zawartej w dniu 23 czerwca 2020 r. pomiędzy Ministrem Finansów a Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie (dalej: PGW WP), w uzgodnieniu z Ministrem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, „na finansowanie w 2020 r. zadań związanych z realizacją Projektu ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry i Wisły”, dalej: umowa pożyczki z dnia 23 czerwca 2020 r.

³⁶ Dalej: BKP.

³⁷ Z zastrzeżeniem, że ostatnie środki finansowe trafiły na konto RZGW w Szczecinie w dniu 18 sierpnia 2020 r. i były dostępne do końca 2020 r., a ich nadwyżka została zwrócona.

³⁸ Dalej: KZGW.

W celu zapewnienia finansowania zadań realizowanych przez RZGW w Szczecinie, jednostka ta zawarła następujące umowy dofinansowania ze środków budżetu Unii Europejskiej:

- umowa POIS.03.02.00-00-0086/20-00 - „Prace modernizacyjne na Odrze granicznej w celu zapewnienia zimowego lodołamania – odcinek 1, 2 i 4”, zawarta w dniu 13 grudnia 2020 r. ze Skarbem Państwa – Centrum Unijnych Projektów Transportowych w ramach działania 3.2 Rozwój transportu morskiego, śródlądowych dróg wodnych i połączeń multimodalnych, Oś priorytetowa III Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego POIiŚ 2014-2020;
- umowa INEA/CEF/TRAN/M2019/2092901 - "Ułatwienie zrównoważonego połączenia zaplecza z głównym portem w Szczecinie: most kolejowy na rzece Regalicy" nr działania 2019-PL-TM-0244-W (współfinansowanie kontraktu OVFMP 1B.5/1 Przebudowa mostów w celu zapewnienia minimalnego prześwitu – Most kolejowy w km 733,7 rzeki Regalicy w Szczecinie). Dotacja została udzielona w ramach Instrumentu Finansowego „Łącząc Europę” CEF, na podstawie Grant Agreement No zawartego z The Innovation and Networks Executive Agency (INEA).

(akta kontroli str. 9, 24-25)

W związku z odstąpieniem przez RZGW w Szczecinie od kontraktu 1A.1, dokonano spieniężenia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 977 610,97 PLN. Środki te zostały przekazane na rachunek KZGW w dniu 9 grudnia 2020 r., a następnie w dniu 14 grudnia 2020 r. na rachunek Ministerstwa Infrastruktury.

(akta kontroli str. 55-58)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3 Plan zamówień publicznych

Opis stanu
faktycznego

W 2020 r. RZGW w Szczecinie, w wyniku rozstrzygnięcia trzech postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, podlegających ocenie „ex post”, zawarł kontrakty na realizację zadań: 1A.4, 1A.6 i 1B.4/2. W toku niniejszej kontroli, badaniem objęto wskazane trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

(akta kontroli str. 8-9, 38-48)

1. W dniu 20 sierpnia 2020 r., w wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzonego w trybie National Competitive Bidding³⁹, zawarto umowę na realizację zadania 1A.4., za kwotę 19 191 848,83 PLN. Data zakończenia realizacji robót budowlanych określona została na dzień 30 listopada 2021 r. Postępowanie to wszczęto w dniu 30 marca 2020 r. i zostało ono uwzględnione w obowiązującym w tym okresie Planie zamówień Projektu OPDOW⁴⁰. W dniu 15 maja 2020 r. nastąpiło otwarcie dwóch ofert, które wpłynęły w wymaganym terminie. Komisja przetargowa, po dokonanej analizie złożonych dokumentów, wydała rekomendację zawarcia umowy z oferentem, który złożył najkorzystniejszą ofertę według kryteriów określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia⁴¹. W dniu 31 lipca 2020 r., do wszystkich oferentów uczestniczących w postępowaniu, wystosowano zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty.

³⁹ NCB – Krajowy przetarg konkurencyjny – procedura Banku Światowego.

⁴⁰ Procurement Plan dalej: PP.

⁴¹ Dalej: SIWZ.

2. W dniu 16 lipca 2020 r., w wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzonego w trybie NCB, zawarto umowę na realizację zadania 1B.4/2 za kwotę 6 979 181,22 PLN. Data zakończenia realizacji robót budowlanych określona została na dzień 31 grudnia 2021 r. Postępowanie to wszczęto w dniu 28 lutego 2020 r. i zostało ono uwzględnione w obowiązującym w tym okresie PP. W dniu 27 kwietnia 2020 r. dokonano otwarcia oferty, która wpłynęła w wymaganym terminie. Komisja przetargowa wydała rekomendację zawarcia umowy. W dniu 6 lipca 2020 r. wystosowano zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty.

3. W dniu 20 stycznia 2020 r., w wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonego w trybie Shopping⁴², zawarto umowę na realizację zadania 1A.6 na kwotę 95 940,00 PLN⁴³. Czas na realizację tej umowy początkowo określono na cztery miesiące od dnia podpisania umowy, niemniej jednak w następstwie przedłużającego się procesu wyboru wykonawcy zadania A1.4 – był on przedłużany. Ostatecznie realizacja umowy została zakończona z dniem 31 sierpnia 2020 r. Postępowanie to wszczęto w dniu 15 listopada 2019 r. i zostało ono uwzględnione w PP. Pomimo przedłużenia terminu złożenia ofert, w odpowiedzi na zapytanie ofertowe wpłynęły dwie oferty. Zgodnie z procedurami Banku Światowego, RZGW w Szczecinie w dniu 8 stycznia 2020 r. uzyskał zgodę od tej instytucji, na kontynuację postępowania. W wyniku oceny ofert wybrano najtańszego oferenta, co było zgodne z warunkami wyboru wykonawcy, zawartymi w zapytaniu ofertowym.

Kontrola ww. trzech postępowań, nie wykazała naruszeń procedur Banku Światowego, w szczególności wytycznych realizacji zamówień pn. „Zamówienia towarów, robót i usług niekonsultingowych realizowane przez pożyczkobiorców Banku Światowego w ramach pożyczek MBOiR oraz kredytów i grantów MSR” ze stycznia 2011 r., ze zmianami wprowadzonymi w lipcu 2014 r.

(akta kontroli str. 59, 64-69)

Według PP z dnia 31 stycznia 2021 r. zakończenie następujących zadań, przesunięto o:

- 1A.2 o 38 miesięcy⁴⁴;
- 1B.2 o 22 miesiące⁴⁵;
- 1B.3/1 o cztery miesiące⁴⁶;
- 1B.3/2 o 10 miesięcy⁴⁷;
- 1B.5/1 o 19 miesięcy⁴⁸;
- 1B.5/2 o 17 miesięcy⁴⁹ oraz
- 1B.5/3 o 12 miesięcy⁵⁰.

Zastępca Dyrektora RZGW w Szczecinie wyjaśniła, że wszystkie postępowania o zamówienia publiczne na zadania przewidziane do realizacji przez tę jednostkę znajdują się w fazie przetargu przed otwarciem ofert lub na etapie wyboru wykonawcy i podpisania umowy. Zgodnie jednak z trwającymi procedurami przetargowymi i dużą liczbą składanych pytań wykonawców do dokumentacji

⁴² Shopping – procedura Banku Światowego.

⁴³ Wartość ta w związku z przesunięciem daty świadczenia usługi, została zwiększona aneksem nr 1 z dnia 21 maja 2020 r. do kwoty 152 304,75 PLN, a następnie aneksem nr 2 z dnia 31 lipca 2020 r. do kwoty 176 289,75 PLN.

⁴⁴ Z grudnia 2019 r. na luty 2023 r.

⁴⁵ Z grudnia 2021 r. na październik 2023 r.

⁴⁶ Ze stycznia 2022 r. na maj 2022 r.

⁴⁷ Ze stycznia 2022 r. na listopad 2022 r.

⁴⁸ Z grudnia 2021 r. na lipiec 2023 r.

⁴⁹ Z grudnia 2021 r. na maj 2023 r.

⁵⁰ Z grudnia 2021 r. na grudzień 2022 r.

przetargowych, dla procedowanych postępowań należy mieć na uwadze, że harmonogram poszczególnych terminów może ulec zmianie ze względu na zmiany terminów otwarcia ofert, co w konsekwencji przekłada się na kolejne terminy związane z podpisaniem umów i realizacją inwestycji.

(akta kontroli str. 14, 38-48)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4 Kontrola zarządcza w ramach Projektu OPDOW oraz zagrożenia, ryzyka i problemy związane z jego realizacją

Opis stanu
faktycznego

W ramach kontroli zarządczej Projektu OPDOW, prowadzono cykliczne narady koordynacyjne z KWT, podczas których omawiane były bieżące prace i problemy, a w przypadku identyfikacji zagrożeń wspólnie przygotowywano plany naprawcze. Ponadto prowadzona była m.in. analiza ryzyk na poszczególnych kontraktach (np. w związku z wniesionymi odwołaniami od decyzji środowiskowej zadania 1B.2 została przygotowana analiza prawna ryzyk i możliwych kierunków postępowania odwoławczego), celem wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń. Prowadzono także konsultacje społeczne dokumentów Projektu OPDOW, nawiązywano dialog społeczny, organizowano spotkania, udzielano odpowiedzi na pytania, składano wyjaśnienia, prowadzono akcje informacyjne w mediach.

W związku z realizacją Projektu OPDOW przez RZGW w Szczecinie, zidentyfikowano m.in. następujące ryzyka:

- pandemia COVID-19 utrudniająca realizację zadań Projektu OPDOW, mogąca mieć wpływ na: ograniczenia zakresu i czasu wykonywania robót budowlanych, brak pracowników (rynek usług budowlanych korzysta z pracowników z Ukrainy, Białorusi i innych krajów oferujących tańszą siłę roboczą), przerwanie łańcuchów dostaw materiałów, sprzętu, urządzeń i kruszyw, ograniczenie w dostępie do urzędów i prowadzonych procedur administracyjnych, a także ograniczenie w dostępie do pracowników KWT;
- znaczące ryzyko wstrzymania wykonalności decyzji środowiskowej uzyskanej dla zadania 1B.2 ze względu na możliwą niezgodność przepisów prawa polskiego z regulacjami Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska, a tym samym utraty dofinansowania na to zadanie ze środków Unii Europejskiej. W ocenie Komisji Europejskiej, przepisy prawa polskiego, a przede wszystkim przepisy niektórych ustaw stanowiących podstawy prawne do wydawania zezwoleń inwestycyjnych, dotyczących przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tzw. specustawy), są niezgodne z postanowieniami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko⁵¹. W związku z przyjętym planem działań naprawczych w tym zakresie, projekty współfinansowane środkami budżetu Unii Europejskiej, przygotowane na podstawie specustaw naruszających ww. dyrektywę, poddane zostaną ponownej weryfikacji;
- ponadto decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla zadania 1B.2, została zaskarżona przez polskie i niemieckie podmioty, co w skrajnie niekorzystnym scenariuszu grozi również jej uchyleniem;
- protesty ze strony organizacji ekologicznych, w związku z planami dotyczącymi robót mających na celu poprawę żeglowności na Odrze Granicznej (zadanie 1B.2), co może wpłynąć na przedłużenie procedur administracyjnych. Organizacje pozarządowe złożyły m.in. skargi do Banku Światowego i do

⁵¹ Dz. Urz. UE L26/1 z 28.01.2012 r.

BRRE kwestionujące zasadność wszelkich prac na Dolnej Odrze i Odrze Granicznej. Ponadto prowadzona jest strategiczna ocena oddziaływania na środowisko dla koncepcji Federalnego Instytutu Budownictwa Wodnego⁵² przez stronę niemiecką, czego skutkiem może być wydłużenie postępowań administracyjnych i uaktywnienie się organizacji pozarządowych na tym etapie procedowania przedsięwzięcia;

- wydłużające się terminy pozyskiwania stosownych decyzji administracyjnych wynikające z procesu opiniowania dokumentów i projektów wniosków niezbędnych do uzyskania pozwoleń i decyzji (dla zadań: 1A.2; 1B.2; 1B.3/2; 1B.4/1; 1B.5/1; 1B.5/3). W związku ze stanem sanitarno-epidemicznym, istnieje ryzyko niedotrzymania terminu zakończenia prac projektowych związanych z niezbędnymi czynnościami administracyjnymi wymagającymi spotkań z zainteresowanymi stronami (np. okazywanie granic dla celów uzgodnienia dokumentacji geodezyjnej). Ograniczenie funkcjonowania urzędów wpływa na terminy wydania decyzji administracyjnych, przedłuża się procedura uzgodnień dokumentacji z gestorami urzędów.

W odniesieniu do powyższego, RZGW w Szczecinie podejmował m.in. następujące działania celem przeciwdziałania wskazanym ryzykom:

- prowadzenie konsultacji w toku procedury oceny oddziaływania na środowisko i prac koncepcyjnych z lokalną społecznością, z organizacjami ekologicznymi i innymi lokalnymi organizacjami pozarządowymi; działania informacyjne dotyczące zasadności realizacji planowanych inwestycji; opracowanie specjalistycznych analiz oraz ekspertyzy; przygotowanie argumentów na zarzuty podnoszone w skargach organizacji pozarządowych i innych podmiotów, które są składane do Banku Światowego;
- uczestnictwo w prowadzonym przez stronę niemiecką postępowaniu oceny oddziaływania na środowisko zadania 1B.2 dla koncepcji BAW;
- prowadzenie szerokich konsultacji Planów Zarządzania Środowiskiem;
- prowadzenie monitoringu wszystkich spotkań konsultacyjnych, które odbywają się w ramach Projektu OPDOW i bieżące informowanie BKP o opóźnieniach i ryzykach związanych z realizacją zadań tego Projektu.

(akta kontroli str. 14-20, 97-102)

W badanym okresie, RZGW w Szczecinie wskazywał na problemy dotyczące współpracy z KWT dotyczące: jakości i terminowości przedkładanych produktów i raportów, uniemożliwiające ich bezpośrednie wykorzystanie; braku pełnego zaangażowania KWT w realizację zadań Projektu OPDOW; niewystarczającej identyfikacji ryzyk wraz ze wskazaniem działań zaradczych.

Dyrektor RZGW w Szczecinie wyjaśnił, że podejmowane są działania zmierzające do zminimalizowania tych problemów.

(akta kontroli str. 11-14)

Konsultanci BKP przeprowadzili audyt finansowy, obejmujący badanie próby wydatków poniesionych przez RZGW w Szczecinie w 2020 r. na realizację zadań Projektu OPDOW. W wyniku tych działań wskazano m.in. na dokonywanie płatności na rzecz KWT nadal z dużym opóźnieniem, w związku z czym zalecono wprowadzenie planu naprawczego.

Zastępca Dyrektora RZGW w Szczecinie wyjaśniła, że obecnie weryfikacja pierwszej wersji raportów miesięcznych KWT następuje w terminie do siedmiu dni, a każdej następnej wersji raportu w terminie do trzech dni roboczych. Pozwala to na

---

⁵² Dalej: BAW.

bieżącą weryfikację raportów. W ocenie Zastępcy Dyrektora RZGW w Szczecinie wdrożony plan naprawczy przynosi pozytywne efekty.

(akta kontroli str. 13-14, 27, 49-54)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W badanym okresie, RZGW w Szczecinie właściwie realizował zadania związane z bieżącym zabezpieczeniem finansowania wydatków na Projekt OPDOW, polegające na zapotrzebowaniu i uruchamianiu środków finansowych w sposób pozwalający na terminowe regulowanie zobowiązań. Poddane kontroli trzy zamówienia publiczne, zostały przeprowadzone zgodnie z procedurami Banku Światowego.

OBSZAR

2. Prawdliwość wydatkowania środków Projektu OPDOW, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ujęcia w ewidencji księgowej

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęte zostały wydatki na łączną kwotę 11 568 918,49 PLN, tj. 53,88%⁵³ wydatków wykazanych przez RZGW w Szczecinie, jako poniesionych na realizację Projektu OPDOW w 2020 r. Wydatki te udokumentowano 18 dowodami księgowymi, z czego:

- pięć wydatków na kwotę 3 408 364,65 PLN zostało poniesionych na realizację zadań komponentu 1;
- 13 wydatków na łączną kwotę 8 160 553,84 PLN zostało poniesionych na realizację zadań komponentu 5A.

Poza jednym przypadkiem na kwotę 1 161,29 PLN, przeanalizowane wydatki, nie budziły zastrzeżeń w zakresie ich zgodności z celami realizacji Projektu OPDOW oraz warunkami umów zawartych z Bankiem Światowym i BRRE, jak również umowy pożyczki z dnia 23 grudnia 2020 r. Dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie kontrolowanych wydatków były kompletne oraz zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez osoby upoważnione, posiadały również prawidłowo opisane źródła ich finansowania. Wykazane w dokumentach źródłowych wielkości zostały ujęte w księgach rachunkowych RZGW w Szczecinie.

Kontrolowane wydatki, poza ww. przypadkiem, zostały poniesione zgodnie z zawartymi kontraktami na realizację zadań Projektu OPDOW oraz odpowiednio udokumentowane (raporty miesięczne i finansowe KWT wraz z załącznikami, kontrakty, protokoły odbioru częściowego wykonanych robót, operaty szacunkowe, porozumienia, gwarancje zwrotu zaliczki).

Poddane badaniom wydatki zostały ujęte w udostępnionym przez BKP programie ewidencji danych Projektu OPDOW, a także w zestawieniu tabelarycznym wydatków oraz w miesięcznych i kwartalnych sprawozdaniach finansowych. Dane ujęte w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej przez RZGW w Szczecinie.

(akta kontroli str. 5-7, 73-94)

W badanym okresie RZGW w Szczecinie przekazywał sprawozdania finansowe do BKP w terminach i formie określonej w rozdziale 8.4 i 9.2.2 Podręcznika Operacyjnego Projektu OPDOW.

(akta kontroli str. 9, 30-37)

⁵³ W 2020 r. RZGW w Szczecinie wykazał poniesienie wydatków w wysokości 21 473 036,36 PLN.

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wypłacona na podstawie faktury VAT nr 105200003 z dnia 6 maja 2020 r. kwota 605 429,73 PLN została zawyżona o 1 161,29 PLN, w stosunku do dokumentu źródłowego stanowiącego podstawę rozliczenia tego wydatku. Za realizację zadania 5.4 Projektu OPDOW, KWT w zakresie należnych mu wydatków zwrotnych otrzymał kwotę 78 128,36 PLN netto, w sytuacji gdy w raporcie miesięcznym nr 32 wyd. D za lipiec 2019 r. udokumentował poniesienie wydatków zwrotnych na łączną kwotę 77 184,22 PLN netto, czyli mniejszą o 944,14 PLN netto (1 161,29 PLN brutto). Kwota ta została pokryta ze środków umowy pożyczki z dnia 23 czerwca 2020 r.

W złożonych wyjaśnieniach Dyrektor RZGW w Szczecinie przyznał, że do błędu doszło na etapie weryfikacji kolejnej wersji raportu miesięcznego. Jednocześnie poinformował, że jednostka wystąpi do KWT o dokonanie korekty przedmiotowej faktury na kwotę stwierdzonej nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 73-96)

OCENA CZĄSTKOWA

W badanym przez NIK okresie RZGW w Szczecinie, co do zasady, zgodnie z celami Projektu OPDOW wydatkował środki na jego realizację oraz rzetelnie prowadził ewidencję poniesionych wydatków. Poddane kontroli wydatki zostały, co do zasady, prawidłowo rozliczone oraz właściwie ujęte w ewidencji księgowej kontrolowanej jednostki, jak również w sprawozdaniach przekazywanych do BKP. Stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość dotycząca zawyżenia płatności wydatków zwrotnych KWT na kwotę 1 161,29 PLN, stanowiła 0,005% ogółu wydatków RZGW w Szczecinie poniesionych w 2020 r. na realizację zadań Projektu OPDOW i nie miała istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o *NIK*, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

- Wnioski
1. Dokonanie korekty poniesionych wydatków na rzecz Konsultanta Wsparcia Technicznego o kwotę 1 161,29 PLN z tytułu zawyżenia płatności na podstawie faktury VAT nr 105200003 z dnia 6 maja 2020 r.
  2. Poinformowanie BKP o potrąceniu zawyżonej płatności w kwocie 1 161,29 PLN, celem wykazania prawidłowych wielkości w sprawozdaniach finansowych.
  3. Poinformowanie Ministerstwa Finansów o zawyżonej płatności w kwocie 1 161,29 PLN sfinansowanej środkami z umowy pożyczki z dnia 23 czerwca 2020 r.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 *ustawy o NIK*, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław,   maja 2021 r.

Kontroler
Cezary Mazik
Główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
podpis

.....
podpis